

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0426U000034

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-01-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Співак Андрій Олександрович

2. Andrii O. Spivak

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-4118-2540

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.00.04

Назва наукової спеціальності: Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-02-2026

Спеціальність за освітою: Електромеханічні системи механізації та електропривод

Місце роботи здобувача: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 65. 356. 02

Повне найменування юридичної особи: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81.12

Тема дисертації:

1. Механізми управління розвитком ресурсного потенціалу аграрних підприємств
2. Investment Mechanisms of Agricultural Enterprises' Resource Potential Formation and Development

Реферат:

1. У дисертаційній роботі вирішене складне наукове завдання, яке полягає в обґрунтуванні теоретичних і прикладних основ інвестиційних механізмів управління розвитком ресурсного потенціалу аграрних підприємств. Вивчено генезис понятійно-категоріального апарату досліджень інвестиційної діяльності аграрних підприємств. Визначено особливості формування та мобілізації ресурсного потенціалу аграрних підприємств. Обґрунтовано методичні основи функціонування інвестиційних механізмів формування та розвитку ресурсного потенціалу аграрних підприємств. Ідентифіковано динаміку стану та перспективи розвитку ресурсного потенціалу аграрних підприємств. Визначено особливості залучення зовнішніх та внутрішніх джерел інвестицій в управлінні розвитком аграрних підприємств. Окреслено тенденції використання інвестиційних ресурсів аграрних підприємств. Обґрунтовано принципи побудови інвестиційних механізмів формування та розвитку ресурсного потенціалу аграрних підприємств. Визначено

склад, структуру, напрями та процедури використання інструментарію інвестиційної діяльності аграрних підприємств та розвиток їх ресурсного потенціалу. Ідентифіковано стратегічні напрями підвищення ефективності формування та використання ресурсного потенціалу аграрних підприємств. Обґрунтовано концептуальні основи створення та функціонування інвестиційних механізмів формування та розвитку ресурсного потенціалу аграрних підприємств, які передбачають визначення функцій та інструментів цих механізмів в залежності від використання внутрішніх і зовнішніх інвестиційних джерел з ідентифікацією стратегічних пріоритетів мобілізації окремих складових ресурсного потенціалу підприємства, на основі застосування принципів достатності, системності та комплексного підходу в процесі здійснення інвестиційної діяльності. Визначено закономірності формування та мобілізації ресурсного потенціалу аграрних підприємств через встановлення впливу інвестицій на динаміку чистого грошового потоку за стадіями інвестиційного та виробничо-комерційного циклів, із врахуванням часових лагів настання економічного ефекту від реалізації інвестиційних проектів. Розроблено методичний підхід до визначення оптимальних пропорцій залучення внутрішніх і зовнішніх інвестиційних ресурсів, заснований на врахуванні масштабів інвестиційних проектів та прогнозованих економічних результатів мобілізації окремих елементів ресурсного потенціалу для формування конкурентних переваг підприємств. Обґрунтовано методичні засади оцінювання ефективності інвестиційної діяльності аграрних підприємств шляхом систематизації процесів стратегічного та тактичного планування залучення й використання інвестиційних ресурсів для активізації ресурсного потенціалу та зміцнення конкурентних позицій. Обґрунтовано наукове визначення поняття «інвестиційна діяльність аграрних підприємств» через його розгляд у контексті розвитку та мобілізації ресурсного потенціалу, з одночасним розмежуванням категорій «інвестування» та «фінансування», що дозволило визначити функціональні межі його застосування. Визначено типології інструментів інвестиційної діяльності аграрних підприємств на основі методичного підходу, що враховує критерії класифікації джерел інвестицій, напрями їх використання та організаційно-економічні засади активізації інвестиційної діяльності для розвитку ресурсного потенціалу підприємств. Обґрунтовано методичний підхід до прийняття організаційно-управлінських рішень щодо розвитку ресурсного потенціалу аграрних підприємств через впровадження стратегій, спрямованих на формування стійких конкурентних переваг, що забезпечує стабілізацію фінансово-економічних показників і підвищення рівня економічної ефективності. Визначення пріоритетних напрямів залучення інвестиційних ресурсів аграрних підприємств з акцентом на зовнішні джерела, враховуючи потребу в підвищенні капіталізації аграрного виробництва, розвитку його ресурсного потенціалу, посиленні інтеграційних процесів та розширенні функціональних сфер реалізації інвестиційних проектів. Ідентифіковано управлінські процедури визначення стратегічних напрямів використання ресурсного потенціалу аграрних підприємств через формалізацію причинно-наслідкових зв'язків між змінами його складових та відповідними стратегіями розвитку.

2. The dissertation solves a complex scientific problem, which consists in substantiating the theoretical and applied foundations of investment mechanisms for managing the development of the resource potential of agricultural enterprises. The genesis of the conceptual and categorical apparatus for researching the investment activity of agricultural enterprises is studied. The features of the formation and mobilization of the resource potential of agricultural enterprises are determined. The methodological foundations of the functioning of investment mechanisms for the formation and development of the resource potential of agricultural enterprises are substantiated. The dynamics of the state and prospects for the development of the resource potential of agricultural enterprises are identified. The features of attracting external and internal sources of investment in managing the development of agricultural enterprises are determined. The trends in the use of investment resources of agricultural enterprises are outlined. The principles of building investment mechanisms for the formation and development of the resource potential of agricultural enterprises are substantiated. The composition, structure, directions and procedures for using the tools of investment activity of agricultural enterprises and the development of their resource potential are determined. Strategic directions for increasing the efficiency of the formation and use of the resource potential of agricultural enterprises are identified. The conceptual foundations of the creation and functioning of investment mechanisms for the formation and

development of the resource potential of agricultural enterprises are substantiated, which provide for the definition of the functions and instruments of these mechanisms depending on the use of internal and external investment sources with the identification of strategic priorities for the mobilization of individual components of the enterprise's resource potential, based on the application of the principles of sufficiency, systematicity and an integrated approach in the process of implementing investment activities. The patterns of the formation and mobilization of the resource potential of agricultural enterprises are determined by establishing the impact of investments on the dynamics of net cash flow at the stages of the investment and production and commercial cycles, taking into account the time lags of the onset of the economic effect from the implementation of investment projects. A methodological approach to determining the optimal proportions of attracting internal and external investment resources is developed, based on taking into account the scale of investment projects and the projected economic results of the mobilization of individual elements of the resource potential to form competitive advantages of enterprises. The methodological principles of assessing the effectiveness of investment activities of agricultural enterprises are substantiated by systematizing the processes of strategic and tactical planning of attracting and using investment resources to activate resource potential and strengthen competitive positions. The scientific definition of the concept of "investment activities of agricultural enterprises" is substantiated through its consideration in the context of the development and mobilization of resource potential, with the simultaneous distinction between the categories of "investment" and "financing", which allowed determining the functional boundaries of its application. The typologies of instruments of investment activities of agricultural enterprises are determined based on a methodological approach that takes into account the criteria for classifying investment sources, directions of their use and organizational and economic principles for activating investment activities for the development of the resource potential of enterprises. The methodological approach to making organizational and managerial decisions regarding the development of the resource potential of agricultural enterprises through the implementation of strategies aimed at forming sustainable competitive advantages, which ensures the stabilization of financial and economic indicators and an increase in the level of economic efficiency is substantiated. Determination of priority areas for attracting investment resources of agricultural enterprises with an emphasis on external sources, taking into account the need to increase the capitalization of agricultural production, develop its resource potential, strengthen integration processes and expand the functional areas of implementation of investment projects. Management procedures for determining strategic areas of using the resource potential of agricultural enterprises through the formalization of cause-and-effect relationships between changes in its components and relevant development strategies have been identified.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Зайченко Є. О., Співак А. О. Управління розвитком ресурсного потенціалу аграрних підприємств у системі забезпечення конкурентоспроможності. Інституціональний вектор економічного розвитку. 2015. Вип. 8 (2). Ч. 2. С. 63-73.
- Співак А. О., Цюпак В. П. Оцінка сучасного стану ресурсного потенціалу аграрних підприємств України: проблеми та перспективи. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2025. № 5. С. 96-100. <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-5-22>
- Співак А. О. Розроблення концептуальної моделі управління розвитком ресурсного потенціалу підприємства на засадах системнопроцесного підходу. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2025. Том 10. № 3. С. 304 – 308. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2025-3-60>

- Співак А. О., Зайченко Є.О. Сутність та механізми розвитку потенціалу аграрних підприємств. Вісник Хмельницького національного університету. 2018, № 6, Том 3. с. 226-232. [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2018-264-6\(3\)-226-232](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2018-264-6(3)-226-232).

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва; підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U001624

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаченко Сергій Анатолійович
2. Serhii A. Tkachenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497199

Місцезнаходження: вул. Тваринників, Харків, Харківський р-н., 61026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крюкова Ірина Олександрівна
2. Iryna O. Kriukova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0577-6364

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=zC0zPh0AAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493008

Місцезнаходження: вул. Канатна, Одеса, 65039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зайцев Юрій Олександрович

2. Yurii O. Zaitsev

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8368-8127

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: <https://ror.org/01s344n79>

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Маренич Тетяна Григорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Маренич Тетяна Григорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Олена Смігунова

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна